

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/184/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123012229
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Kresl
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2123012229.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Kresla a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, o návrhu riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 07.08.2023, č. k. 105Nt/22/2023-30, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 31.10.2023 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v A. C., z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd rozhodol tak, že podľa § 9 ods. 3 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov u odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v A. C. mení spôsob výkonu uloženého trestu odňatia slobody, ktorý bol odsúdenému uložený rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 2T/52/2014 zo dňa 28.06.2019, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3To/139/2019 zo dňa 23.06.2020, so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia tak, že odsúdeného preraduje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že zákonné podmienky pre preradenie odsúdeného z ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia sú splnené. Je to odôvodnené tým, že správanie a vystupovanie odsúdeného nie je na požadovanej úrovni. Počas jeho umiestnenia na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“ totiž opakovane nemal poriadok v osobných veciach, neplnil si povinnosti odsúdeného v súvislosti s udržiavaním hygienického štandardu na izbe, odmietol nastúpiť na výdaj stravy, nedodržiaval protiepidemiologické opatrenia, nerešpektoval pokyn príslušníka a vykrikoval počas presunu na výdaj stravy, nedodržiaval ústrojovú disciplínu, nenahlásil stratu povolenej veci, užil marihuanu za účelom intoxikácie a pokúsil sa užiť liek inak ako určil lekár, čím dôsledne neplnil ciele programu zaobchádzania. Po následnom premiestnení odsúdeného na oddiel s diferenciačnou skupinou „C“ rovnako správanie a vystupovanie nie je na požadovanej úrovni. Je zaevidované, že počas vychádzky nadväzoval nepovolené kontakty a užil jemu nepredpísané psychoaktívne lieky, za účelom intoxikácie organizmu. Príkazy a nariadenia príslušníkov nie vždy plnil a rešpektoval. V osobných veciach si odsúdený nie vždy udržiaval požadovaný poriadok a nie vždy chodil riadne upravený a ustrojený. V hodnotení bolo súčasne konštatované, že disciplína odsúdeného sa darí čiastočne regulovať len hrozbou disciplinárnych sankcií, ale len s krátkodobým efektom. Počas výkonu trestu odňatia slobody bol odsúdený disciplinárne potrestaný celkovo šesťkrát. Disciplinárne odmenený počas výkonu trestu odňatia slobody nebol. V rámci vnútornej diferenciácie je v súčasnosti umiestnený do diferenciačnej skupiny „C.“ Okresný súd taktiež poukázal na závery vyplývajúce z hodnotenia riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, podľa ktorých odsúdený neplní ciele stanovené programom zaobchádzania.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil ihneď, po vyhlásení uznesenia, sťažnosť odsúdený (č.l. 28 spisu), ktorú do rozhodnutia sťažnostného súdu bližšie odôvodnil osobitným podaním (č.l. 32-33 spisu).

V písomnom odôvodnení sťažnosti odsúdený uviedol (skrátene), že sa necíti byť taký nebezpečný, aby ho preradili do stredného stupňa stráženia. V ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou je skoro 40 mesiacov. Bol disciplinárne potrestaný za to, že 1. mu bratranec na vychádzkovú dvor vyhodil tabak na fajčene, 2. na súde v Dunajskej Strede, kde je spoločná cela, sa rozprával s jedným známym odsúdeným, 3. niekto mu do kávy hodil tabletku na bolesť a druhý deň šiel na moč, 4. na izbe, kde bol umiestnený, spolubývajúcim mal mobilný telefón a on z toho volal svojmu otcovi, 5. raz fajčil marihuanu a zobrali mu moč. S poukazom na uvedené je potom toho názoru, že nie je nebezpečný väzeň a chce, aby ho súd pochopil. Ďalej dodal, že pol roka robil rajón na oddiely 301, aby vymazali disciplinárne tresty, ale nedostal pochvalu. 8 mesiacov robil výmenu (menil špinavé veci) za 70 ľudí každý týždeň, ani za to nedostal pochvalu. Potom ho dali do skupiny „C“, snažil sa 6 mesiacov, robil rajóny, ani tam nedostal pochvalu a ešte robil 8 mesiacov na D.. Ďalej uviedol, že chce podať trestné oznámenie na človeka, ktorý urobil vyhodnotenie, pretože sú tam nepravdivé informácie. Poukázal na to, že nikdy nebol potrestaný za to, že mu chýbajú nejaké veci ani za to, že je nehygienický alebo špinavý. Nebol potrestaný ani za to, že má neporiadok. Preto žiadal súd o pochopenie.

Prokurátorka prítomná na verejnom zasadnutí sa vzdala práva na podanie sťažnosti (č.l. 28 spisu).

Podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a/ správnosť výrokov napadnutého uznesenia proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť

b/ konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Krajský súd v Trnave ako nadriadený orgán na podklade riadne a včas podanej sťažnosti odsúdeným, preskúmal podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, aj konanie, ktoré tomuto výroku predchádzalo a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Sťažnostný súd v prvom rade zistil, že okresný súd postupoval v danej veci v súlade so zákonom a správne, keď na podklade návrhu riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou o zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody určil termín verejného zasadnutia na deň 07.08.2023, zabezpečil prítomnosť všetkých procesných strán na tomto úkone a tento procesne správne zrealizoval a dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, keď odsúdeného preradil na ďalší výkon trestu do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 176 odsek 2 Trestného poriadku uznesenie musí obsahovať odôvodnenie, v ktorom treba, ak to prichádza podľa povahy veci do úvahy, uviesť najmä skutočnosti, ktoré sa považujú za dokázané, dôkazy o ktoré sa skutkové zistenia opierajú, úvahy ktorými sa rozhodujúci orgán spravoval pri vyhodnotení vykonaných dôkazov, ako aj právne úvahy na ktorých základe podľa príslušných ustanovení zákona posudzoval dokázané skutočnosti.

V odôvodnení svojho uznesenia okresný súd v súlade s ustanovením § 176 odsek 2 Trestného poriadku dostatočne a presvedčivo zdôvodnil, na základe akých právnych úvah návrhu riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vyhovel a odsúdeného preradil na ďalší výkon trestu do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 9 ods. 3 zákona č. 475/2005 Z. z., ak odsúdený porušuje opakovane alebo závažným spôsobom ústavný poriadok, je podozrivý zo spáchania trestného činu počas výkonu trestu, z jeho prípravy alebo pokusu, môže mu súd zmeniť spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s vyšším stupňom stráženia.

Podľa § 9 ods. 4 veta prvá zákona č. 475/2005 Z. z. o zmene spôsobu výkonu trestu preradením do iného stupňa stráženia rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu alebo odsúdeného alebo aj bez takéhoto návrhu.

Vzhľadom na vyššie uvedené ustanovenia ako i po preskúmaní obsahu spisového materiálu má krajský súd za to, že okresný súd rozhodol v súlade so zisteným skutkovým stavom a preto správne rozhodol

o zmene spôsobu výkonu trestu preradením odsúdeného A. B. pre ďalší výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a to s poukazom na správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý opakovane porušil ústavný poriadok (5-krát disciplinárne potrestaný), nie vždy plnil a rešpektoval príkazy a nariadenia príslušníkov, nie vždy udržiaval požadovaný poriadok v osobných veciach a nie vždy chodil riadne upravený a ustrojený ako i to, že stanovené ciele programu zaobchádzania odsúdený neplní. Prezentované závery nie je možné hodnotiť inak ako tak, že výkon trestu odňatia slobody v ústave s minimálnym stupňom stráženia u odsúdeného neplní svoj účel a je potrebné vykonať zmenu väzenského režimu, ktorá odsúdenému vytvorí lepšie podmienky na naplnenie resocializačného účelu trestu a to už počas jeho výkonu. Krajský súd tiež prihliadol na správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody, ktoré nie je na požadovanej úrovni a v prípade ponechania odsúdeného v ústave s minimálnym stupňom stráženia by negatívne pôsobilo aj na ostatných odsúdených v ústave s minimálnym stupňom stráženia.

Čo sa týka sťažnostných námietok odsúdeného, k týmto je v prvom rade potrebné uviesť, že odsúdený v rámci sťažnosti neuviedol žiadne také dôvody, ktoré by boli spôsobilé zvrátiť vecne správne a zákonné rozhodnutie okresného súdu. V podstate odsúdený žiadal len o prehodnotenie záverov rozhodnutia prvostupňového súdu a v dôvodoch sťažnosti zľahčil závery okresného súdu ohľadom jeho disciplinárnych previnení. K tomu je potrebné zopakovať, že odsúdený bol až 5-krát disciplinárne potrestaný, pričom z obsahu týchto previnení je zrejmé, že niektoré disciplinárne previnenia boli odsúdenému uložené opakovane, i keď už za ne bol predtým postihovaný. Navyše, odsúdenému boli ukladané najprísnejšie disciplinárne tresty v podobe celodenného umiestnenia do uzavretého oddielu, vzhľadom na stupňujúcu a opakovanú závažnosť previnení. Nemožno tiež opomenúť ani skutočnosť rezultujúce z návrhu riaditeľa ústavu, podľa ktorého disciplína odsúdeného sa darí čiastočne regulovať len hrozbou disciplinárnych sankcií, avšak len s krátkodobým efektom. Preto sa krajský súd stotožňuje s názorom okresného súdu, že odsúdený neplní program zaobchádzania, ktorý je súhrnom aktivít zameraných na rozvoj osobnosti odsúdeného, jeho správanie a hodnotovú orientáciu v súlade s právami a povinnosťami ustanovenými v zák. č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov a v iných všeobecne záväzných právnych predpisoch a ktorý ustanovuje cieľavedomé, komplexné a štruktúrované pôsobenie na odsúdeného podľa jeho osobnostných vlastností, odborných vedomostí a stupňa vzdelania v súlade s účelom výkonu trestu.

K sťažnostnej námietke odsúdeného, v ktorej uvádza, že sa necíti byť taký nebezpečný, aby ho preradili do stredného stupňa stráženia, k tejto sťažnostný súd pripomína, že súd má možnosť rozhodnúť o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody aj v neprospech odsúdeného, ak odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody opakovane (teda minimálne dvakrát) alebo závažným spôsobom (hoci aj raz, no závažným spôsobom) porušuje ústavný poriadok a pravidlá ním určené pre výkon trestu odňatia slobody. Vzhľadom na opakované porušenie ústavného poriadku zo strany odsúdeného (5-krát disciplinárne potrestaný) počas výkonu trestu odňatia slobody, preto aj podľa názoru krajského súdu typ ústavu a stupeň jeho stráženia v súčasnosti nezodpovedá miere prevýchovy odsúdeného a možnostiam jeho resocializácie. Okrem toho odsúdený v rámci vnútornej diferenciacie v ústave na výkon trestu odňatia slobody bol umiestnený na oddiel s diferenciaciou skupinou „B“, pričom pre neplnenie cieľov stanovených programom zaobchádzania bol umiestnený na oddiel s diferenciaciou skupinou „C“, avšak zrejme ani táto skutočnosť nebola dostatočná na to, aby ho motivovala prehodnotiť svoje správanie a vystupovanie vo výkone trestu odňatia slobody, keďže jeho správanie bolo naďalej neadekvátne. Navyše aj skutočnosť, že odsúdený v sťažnosti bagatelizuje spáchanie disciplinárnych trestov, ktorých sa dopustil počas doterajšieho výkonu trestu, vyvoláva zásadné pochybnosti o tom, že si závažnosť a následky svojho konania v plnej miere neuvedomuje, v dôsledku čoho možno bezpečne vyvodiť záver, že zmena stupňa stráženia pri výkone trestu odňatia slobody je u neho potrebná a žiadúca, aby u odsúdeného nastolila pozitívne zmeny v jeho správaní a zabezpečila jeho nápravu.

Pokiaľ ide o samotné hodnotenie riaditeľa ústavu, ktorého objektívnosť odsúdený spochybňuje, krajský súd v tomto smere len zdôrazňuje, že neboli zistené žiadne také okolnosti, ktoré by akýmkoľvek spôsobom mohli spochybniť objektívnosť hodnotenia a záverov riaditeľa ústavu.

Možno preto uzavrieť, že ak sa odsúdený dosiaľ neprispôbil podmienkam výkonu trestu v ústave s minimálnym stupňom stráženia, ak na odsúdeného nezaberá žiadna intervencia zo strany ZVJS, akékoľvek metódy výchovného pôsobenia sa mňajú účinku, ľahostajne pristupuje k akémukoľvek napredovaniu vo vlastnom resocializačnom procese, pokiaľ sa nepoužije hrozba disciplinárnymi

sankciami, ktorá má aj tak len krátkodobý efekt, a pokiaľ požadovaný účinok neprinesli ani samotné disciplinárne sankcie, ktoré vykonal, tak je zrejmé, že výkon trestu odňatia slobody v minimálnom stupni stráženia u odsúdeného neplní svoj účel v zmysle § 34 ods. 1 Trestného zákona, tu najmä výchovný a individuálne preventívny, a teda je jednoznačne daný dôvod pre zmenu režimu výkonu trestu v zmysle jeho sprísnenia podľa § 9 ods. 3, ods. 4 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov, t. j. na zmenu spôsobu výkonu trestu tak, že v ďalšom jeho priebehu bude vykonávať trest odňatia slobody v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, v ktorom existuje predpoklad vyššej miery spôsobilosti nastoliť v správaní odsúdeného pozitívne zmeny a zabezpečiť jeho nápravu.

Podľa § 193 odsek 1 písm. c) Trestného poriadku, nadriadený orgán zamietne sťažnosť ak nie je dôvodná.

Keďže krajský súd nezistil žiadne dôvody pre zmenu napadnutého uznesenia, ktoré by boli v prospech odsúdeného, sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 193 odsek 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.